

til — naar man vilde have Sygekasselovent — at gjøre det til en Tvangslov; thi i Tyskland — har man sagt — der var der ikke ret mange Sygekasser, men — har man saa sagt — her i Danmark, hvor Sygekasserne have fundet en frodig Udbredelse, der behøvedes det ikke; der vilde det være et Brud paa Udviklingen — saaledes har man udtrykt sig — at skride til en obligatorisk Sygeforsikring, her behøver man det ikke, fordi der er saamange Sygekasser. Det forekommer mig, at denne Argumentation er ikke rigtig, og jeg skal senere hen i mit Foredrag gjøre opmærksom paa, at i det Mindste den høitærede Indenrigsminister, naar han taler om Ulykkesforsikring, argumenterer i ganske modsat Retning. Det forekommer mig, at naar en Sag har vundet en temmelig betydelig Udbredelse i et Folk ad Frivillighedens Vej, saa kan der ikke være nogen særlig Betænkelighed ved at sige, at nu skal den Sag gjælde alle de Paagjældende. Naar derimod en Sag ikke har vundet nogen betydelig Udbredelse ad Frivillighedens Vej, saa er det meget misligt at gjøre det til en Tvangslov; hvis det altsaa var sandt, som det er blevet sagt, at Sygekasserne i Tyskland før 1883, da Tvangsloven kom, ikke havde nogen synderlig Udbredelse, saa var det et meget uvovligt Foretagende af den tyske Regjering og Rigsdag brat at skride til Indførelsen af den obligatoriske Sygeforsikring. Og paa den anden Side: da Sygekasserne her i Landet have fundet en stor Udbredelse ad Frivillighedens Vej, saa kunde det ikke være store Betænkeligheder ved — da de altsaa have fundet stor Tilslutning i de Kredse af Befolkningen, som Loven særligt skulde gjælde — at gjøre Sygekasserne obligatoriske; der vilde ikke være nogen stor Risiko at løbe derved; men selvfølgelig maatte det medføre visse Konsekvenser, som jeg senere skal komme til. Det forekommer mig, at denne Argumentation er mere rimelig end den anden. Men det er heller ikke ganske rigtigt, hvad man har sagt, at Sygekasserne ikke havde synderlig Udbredelse i Tyskland før 1883, da Tvangsloven kom. Ikke at tale om, at de tyske Bjerghværtsarbejdere, som udgjøre en talrig Del af Tysklands Befolkning, have fra gammel Tid haft deres egne Sygekasser, saa var der desforuden Jagforeningskasser, og der var almindelige frie Foreningshygekasser efter en temmelig stor Maalestok. Alle disse Sygekasser fik ved en Lov, som udkom 1876, visse mindre Begunstigelser, ganske som man her vilde give Sygekasserne visse mindre Begunstigelser, og man mente saa, at naar de frie Sygekasser fik disse mindre Begunstigelser, vilde de tage

et stort Opsving, og saa vilde de formere sig efter en betydelig Maalestok; deri tog man fejl; for i Stedet for at Sygekasserne skulde gaa fremad efter Loven af 1876, gif de tværtimod tilbage, og da man i Begyndelsen af Aarerne tog denne Sag op til fornyet Drøftelse, kom man derfor efter den grundigste Overveelse — Tyskernes Hsænte jo altid deres Foretagender den grundigste Overveelse — til det Resultat, at skulde Sygekasseinstitutionen faae nogen Betydning for Arbejderstanden, saa var man nødt til at gjøre Forsikringen obligatorisk. Men det, som slog Hovedet paa Sommet i Tyskland, var dog, at man havde sat Sygekasselovent i Forbindelse med Ulykkesforsikringsloven. Først den tyske Regjering forelagde Sygekasselovent, havde den forelagt et Lovforslag om Ulykkesforsikring, og der maatte den optage en Bestemmelse om, at Ulykkesforsikringen først skulde begynde 13 Uger efter, at Ulykken var stet, altsaa i de første 13 Uger efter Ulykkestilfældet skulde den tilstadedkomne Arbejder klare sig selv, med mindre han var Medlem af en Sygekasse. Nu viste imidlertid statistiske Beregninger, at i Gennemsnit 100,000 tilstadedkomne Arbejdere vare komne sig igjen, før de 13 Uger vare forløbne, og disse 100,000 Arbejdere, som vare komne til Stede, vilde altsaa ikke faae nogen Gavn af Ulykkesforsikringen, hvis de ikke tillige vare Medlemmer af Sygekassen, og det var det, som bevirkede, at den tyske Regjering og Rigsdag besluttede sig til at indføre den obligatoriske Sygeforsikring af Hensyn til Ulykkesforsikringsloven. Den tyske Lov blev vedtaget den 15de Juni 1883 og traadte i Kraft den 1ste December 1884, har altsaa virket i 5 Aar. Der er naturligvis fremkommet adskillige Klager imod den af dem, som vare dens Modstandere. Man har sagt, at den tyske Sygeforsikringslov arbejdede tungt, men det følger af sig selv, at store, omfattende Forholdsregler, som ere blevne satte i Kraft ved en Lov, maa altid i Begyndelsen være vanskelige at haandtere. Dernæst har man sagt, at Administrationen var overmaade dyr, og det er vistnok ogsaa en berettiget Anse; men jeg kan ikke se Andet efter den Forstand, jeg har paa den Slags Ting — og den er ganske vist ikke stor — at man muligvis kunde tænke sig, at Administrationen kunde indrettes paa en ganske anden Maade end i Tyskland. Dernæst har man klaget over, at efter at Tvangshygekasselovent var udkommen, steg Sygeprocenten meget betydelig. Procenten havde, før Tvangshygekasselovent kom, været 30, efter Tvangshygekasselovent steg Procenten til 50, men et Par Aar efter var